

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2010

Vragen van het lid **Omtzigt** (CDA) aan de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *een toeslag vanwege samenvallende diensttijd voor gepensioneerden bij het ABP* (ingezonden 10 februari 2020).

Antwoord van Minister **Knops** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) (ontvangen 10 maart 2020).

Vraag 1

Bent u ervan op de hoogte dat het ABP tot 1995 een toeslag toekende voor deelnemers, wiens partners ook pensioen opbouwden, omdat de franchise geënt was op de kostwinnerssituatie?¹

Antwoord 1

Ja.

Hierbij wil ik opmerken dat de antwoorden op deze vragen zijn gebaseerd op informatie die ik desgevraagd van het ABP heb ontvangen.

In algemene zin geldt dat het ABP twee situaties onderscheidt. Ten eerste de situatie dat de deelnemer en zijn partner voor 1995 tegelijkertijd pensioen opgebouwd hebben bij ABP (situatie 1). En ten tweede de situatie dat de partner van de ABP-deelnemer tegelijkertijd voor 1995 pensioen heeft opgebouwd bij een andere pensioenuitvoerder (situatie 2). Daarnaast bouwden deelnemers tot 1996 pensioen op onder de ABP-wet. De ABP-wet kende verschillende tijdvakken waarin een ander systeem gold van hoe het pensioen werd berekend. Voor de beantwoording van deze vragen zijn de tijdvakken tot 1986 en tussen 1986 en 1995 relevant. In de beantwoording van de vragen maak ik onderscheid tussen de verschillende situaties en tijdvakken indien dit relevant is. Tot slot wil ik opmerken dat daar waar in de antwoorden over hij en/of zijn partner wordt gesproken ook zij en/of haar partner worden bedoeld.

Vraag 2

Bent u ervan op de hoogte dat het ABP in die tijd ook geen zelfstandige organisatie was, maar onderdeel van de rijksoverheid?

¹ <https://www.maxvandaag.nl/sessies/themas/consument/meldpunt-aanvulling-op-pensioen-voor-tweeverdieners/>

Antwoord 2

Ja.

Vraag 3

Kunt u beschrijven op welke wijze het ABP de deelnemer die pensioen opbouwde de afgelopen 25 jaar heeft geïnformeerd over de toeslag?

Antwoord 3

U vraagt op welke wijze het ABP de deelnemers heeft geïnformeerd over de toeslag. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de in antwoord 1 genoemde situaties.

Situatie 1: beide partners hebben pensioen opgebouwd bij ABP

ABP beschikt zelf over de gegevens die nodig zijn voor de beoordeling van het recht op de aanvulling samenvallende diensttijd. Als de jongste partner de AOW-leeftijd bereikt dan kent ABP op beide pensioenen automatisch de aanvulling toe. In het aanvraagformulier dat ABP tot november 2016 stuurde werd ter controle nog de vraag gesteld of de partner pensioen heeft opgebouwd bij ABP voor 1995. Met ingang van november 2016 is deze vraag geschrapt in het aanvraagformulier. ABP informeert de deelnemer bij de aanvraag van zijn pensioen dat hij mogelijk recht heeft op een aanvulling en verwijst voor meer informatie naar abp.nl/aanvulling. Daar wordt de deelnemer geïnformeerd dat hij niets hoeft te doen als zijn partner ook pensioen heeft opgebouwd bij ABP.

ABP kijkt continu hoe het de informatie over deze materie kan verbeteren. Aan de hand van ontvangen klantsignalen is ABP momenteel ook bezig om de informatie over deze materie voor de deelnemer inzichtelijker en gemakkelijker te maken.

Situatie 2: de partner heeft pensioen opgebouwd bij een andere pensioenuitvoerder

Informatievoorziening tot november 2016

Van 1996 tot november 2016 ontvingen de deelnemers een aanvraagformulier Ouderdomspensioen. Op dit formulier werden bepaalde gegevens uitgevraagd. ABP vroeg onder meer of de deelnemer en/of partner pensioen heeft opgebouwd voor 1 januari 1995 bij een ander pensioenfonds in dezelfde periode dat de deelnemer bij ABP opbouwde.

Gaf de deelnemer aan dat hij voor 1 januari 1986 pensioen had opgebouwd bij een andere pensioenuitvoerder? Dan stuurde ABP een brief naar deze pensioenuitvoerder om de benodigde gegevens op te vragen.

Gaf de deelnemer aan dat zijn partner voor 1995 pensioen had opgebouwd bij een andere pensioenuitvoerder? Dan stuurde ABP een brief naar de andere pensioenuitvoerder als de partner op dat moment de AOW-leeftijd al had bereikt of binnenkort zou bereiken. Naast de diensttijd van de partner voor 1 januari 1995 vroeg ABP of bij de berekening van het pensioen rekening was gehouden met AOW of ANW (oftewel een franchise was toegepast). Bereikte de jongere partner niet op korte termijn zijn of haar AOW-leeftijd? Dan maakte ABP een aantekening in het elektronisch dossier en stuurde ongeveer drie maanden voor de AOW-leeftijd van de partner alsnog een brief naar de andere pensioenuitvoerder.

Als ABP het formulier samenvallende diensttijd retour ontving werd het recht op de aanvulling beoordeeld. ABP informeerde de deelnemer in een brief over de toekenning of afwijzing van de aanvulling.

Informatievoorziening vanaf november 2016

ABP heeft het proces en de communicatie in 2016 aangepast. Enerzijds omdat sommige pensioenuitvoerders aangaven dat ze de gegevens die ABP nodig had voor de beoordeling van de aanvulling niet langer rechtstreeks aan ABP wilden verstrekken. Anderzijds omdat ABP stappen had gezet richting meer digitalisering en selfservice. Vanaf november 2016 wijst ABP de deelnemer bij de pensioenaanvraag erop dat hij mogelijk recht heeft op de aanvulling samenvallende diensttijd. En dat ABP voor de beoordeling hiervan gegevens

nodig heeft van de andere pensioenuitvoerder. Als de deelnemer aangaf dat hij of zijn partner pensioen had opgebouwd bij een andere pensioenuitvoerder stuurde ABP in 2016 en 2017 een brief naar de deelnemer die hij zelf naar de andere pensioenuitvoerder kon sturen voor het opvragen van de gegevens.

In 2018 heeft ABP een verdere digitalisering en selfservice doorgevoerd. ABP informeert de deelnemer bij de aanvraag van zijn pensioen dat hij mogelijk recht heeft op een aanvulling. En verwijst voor meer informatie naar abp.nl/aanvulling. Hier kan de deelnemer het formulier samenvallende diensttijd downloaden dat hij naar de andere pensioenuitvoerder moet sturen om de benodigde gegevens voor de beoordeling van de aanvulling op te vragen.

ABP informeert de deelnemer niet alleen bij zijn pensioenaanvraag over een mogelijke aanvulling op zijn pensioen, maar op alle voor hem relevante momenten. Dus ook als hij pensioen ontvangt en hij alsnog een partner krijgt. De gepensioneerde kan het bedrag, in de meeste gevallen, van de aanvulling ook terug zien in de betaalspecificatie die hij jaarlijks in januari ontvangt en bij iedere wijziging van het bruto of netto pensioenbedrag.

Vraag 4

Kunt u beschrijven welke mensen die met pensioen gingen automatisch deze toeslag uitbetaald kregen (en over welke periode)?

Antwoord 4

Wanneer beide partners tegelijkertijd pensioen hebben opgebouwd bij ABP over tijd voor 1 januari 1995 (situatie 1) krijgt men deze toeslag automatisch uitbetaald. ABP kent deze aanvulling ook automatisch toe als sprake is van samenvallende pensioengeldige tijd voor 1 januari 1986 bij ABP.

Vraag 5

Kunt u beschrijven welke mensen die met pensioen gingen een formulier kregen om deze toeslag aan te vragen? In welke jaren kregen alle mensen tijdig het formulier en in welke jaren niet?

Antwoord 5

Zie antwoord op vraag 3. De vraag in welke jaren deelnemers het formulier niet tijdig kregen, is niet aan de orde aangezien deelnemers tijdig het betreffende formulier kregen toegestuurd.

Vraag 6

Wat is het maximum bedrag dat iemand aan toeslag kan krijgen per maand?

Antwoord 6

De hoogte van de aanvulling samenvallende diensttijd is afhankelijk van het aantal samenvallende jaren voor 1986 respectievelijk tussen 1986 en 1995. Het maximumbedrag voor de aanvulling samenvallende diensttijd is € 293,- bruto per jaar, per persoon, per volledig samenvallend dienstjaar voor 1986. En € 109,75 bruto per jaar, per persoon, per volledig samenvallend dienstjaar tussen 1986 en 1995.

Vraag 7

Indien partner A bij het APB pensioen opbouwde en partner B bij een ander fonds en partner A op enig moment het pensioen heeft overdragen naar een ander pensioenfonds, is het recht op de toeslag vanwege samenvallende diensttijd dan ook overgedragen en heeft het ABP daarvoor geld overgedragen aan het nieuwe pensioenfonds?

Antwoord 7

Deze vraag heeft betrekking op de situatie dat partner B pensioen heeft opgebouwd bij een andere pensioenuitvoerder dan ABP (situatie 2). Indien voor partner A waardeoverdracht van ABP naar de andere pensioenuitvoerder heeft plaatsgevonden op of na 1 januari 2007, dan heeft ABP een waarde meegegeven voor een eventueel recht op deze aanvulling. Dus ABP heeft daarvoor geld overgedragen aan het nieuwe pensioenfonds. Heeft de waardeoverdracht van ABP naar de andere pensioenuitvoerder plaatsgevonden voor 2007 dan is geen waarde voor de aanvulling samenvallende

diensttijd meegegeven. Eventuele aanspraken op de aanvulling samenvallende diensttijd zijn achtergebleven bij ABP. ABP stuurt degenen die hun pensioen voor 1 januari 2007 hebben overgedragen naar een andere pensioenuitvoerder ongeveer 6 maanden voordat ze hun AOW-leeftijd bereiken een brief hierover. In deze brief verwijst ABP hen voor meer informatie en het formulier samenvallende diensttijd naar de website: abp.nl/aanvulling. Als belanghebbende recht heeft op een aanvulling dan betaalt ABP deze maandelijks uit. ABP noemt dit een aanvullingpensioen.

Vraag 8

Indien het ABP geen overdracht gepleegd heeft van de toeslag, wist de deelnemer die besloot om het pensioen over te dragen, dan dat zij/hij het recht op toeslag zou verliezen?

Antwoord 8

Dit is niet aan de orde. Zie het antwoord op vraag 7.

Vraag 9

Indien partner B het pensioen heeft overgedragen naar een ander fonds en dat andere fonds heeft wel de overdrachtswaarde geregistreerd maar niet de diensttijd, hoe kan partner B dan bewijzen dat haar/zijn partner recht heeft om de toeslag vanwege samenvallende diensttijd?

Antwoord 9

Deze vraag heeft betrekking op de situatie dat de partner pensioen heeft opgebouwd bij een andere pensioenuitvoerder dan ABP (situatie 2). Partner B kan met het formulier samenvallende diensttijd de pensioengeldige tijd voor 1995 opvragen bij het pensioenfonds waar hij het pensioen oorspronkelijk heeft opgebouwd. Dit is het pensioenfonds dat het pensioen heeft overgedragen naar het andere fonds. Als ABP de gegevens ontvangt dan beoordeelt ABP of partner A recht heeft op de aanvulling samenvallende diensttijd. Als het oorspronkelijke pensioenfonds ook geen gegevens meer heeft dan kan de deelnemer ook andere bewijsstukken overleggen waaruit blijkt dat sprake is van samenvallende diensttijd met het pensioen van zijn partner. Aan de hand van deze bewijsstukken beoordeelt ABP het recht op een aanvulling. Beschikken de deelnemer en zijn partner niet over deze bewijsstukken dan kan ABP de aanvulling ook niet toekennen.

Vraag 10

Indien een deelnemer nu een andere partner heeft dan in 1994, geldt de toeslag dan indien de huidige partner werkte in 1994 of de toenmalige partner?

Antwoord 10

Er kan alleen recht bestaan op de aanvulling samenvallende diensttijd als de huidige partner werkte in 1994. Het gaat dus om de partner op het moment van het bereiken van de AOW-leeftijd van de deelnemer en de partner die hij daarna heeft. En niet om de partner die de deelnemer had toen hij pensioen opbouwde voor 1995.

Vraag 11

Heeft een weduwe, die een nabestaandenpensioen van het ABP ontvangt, ook recht op de toeslag vanwege samenlopende diensttijd (indien zij zelf pensioen opbouwde, toen haar partner pensioen bij het ABP opbouwde)? Zo ja, hoe kan zij dan aanspraak maken op dat recht?

Antwoord 11

Ja, ook de weduwe die een nabestaandenpensioen van ABP ontvangt, kan recht hebben op de aanvulling over samenvallende diensttijd voor 1 januari 1986 tussen haar nabestaandenpensioen bij ABP en haar ouderdomspensioen van een andere pensioenuitvoerder. Op het aanvraagformulier Nabestaandenpensioen informeert ABP de nabestaande over een mogelijke aanvulling samenvallende diensttijd. De nabestaande kan deze aanvulling ook aanvragen met het formulier samenvallende diensttijd op abp.nl/aanvulling. Ontving de overleden gepensioneerde al een aanvulling op zijn ouderdomspensioen vanwege samenvallende diensttijd met het pensioen van zijn partner? Dan

hoeft de nabestaande niet opnieuw gegevens op te vragen en beoordeelt ABP bij de toekenning van het nabestaandenpensioen of recht bestaat op deze aanvulling op het nabestaandenpensioen. Het recht op samenvallende diensttijd in de periode tussen 1986 en 1995 was alleen van toepassing op het ouderdomspensioen en niet op het nabestaandenpensioen. Voor die periode heeft de weduwe dan ook geen recht op een toeslag vanwege samenvallende diensttijd.

Vraag 12

Zijn bij de privatisering van de PTT en de overdracht uit het ABP naar het nieuwe pensioenfonds de rechten op de toeslag samenvallende diensttijd overgedragen? Zo nee, waar zijn de rechten en de bijbehorende gelden gebleven en hoe kunnen oud-PTT'ers dan aanspraak maken op deze rechten?

Antwoord 12

Ja, alle rechten op de aanvulling samenvallende diensttijd zijn overgedragen en daarmee vervallen. Bij de privatisering van de PTT zijn alle aanspraken krachtens de ABP-wet op de overgangsdatum vervallen, met uitzondering van de aanspraken die voor de overgangsdatum geldend zijn gemaakt of geldend gemaakt hadden kunnen worden. Hiertoe heeft het ABP destijds een deel van het vermogen overgedragen aan de NV PTT. Ook alle daaruit voortvloeiende verplichtingen van het ABP zijn destijds vervallen. Dit volgt uit artikel 5 van de Personeelwet PTT Nederland NV. Er kan dan ook geen recht meer ontstaan op een aanvulling samenvallende diensttijd voor deze doelgroep.

Vraag 13

Hoeveel mensen hebben in 2019, volgens de actuariële berekeningen die het ABP gemaakt heeft om haar verplichtingen te berekenen voor de dekkingsgraad, een toeslag vanwege samenvallende diensttijd?

Antwoord 13

Naast de 247.075 gepensioneerden die deze aanvulling ontvingen in 2019 (zie vraag 14) zijn er nog ongeveer 440.000 deelnemers (actieven en gewezen deelnemers) die diensttijd hebben voor 1995. Mogelijk hebben zij later (op zijn vroegst vanaf het bereiken van de AOW-leeftijd), recht op een aanvulling samenvallende diensttijd. Voor het bepalen van de verplichtingen houdt ABP zowel rekening met degenen die in 2019 een aanvulling ontvingen als met degenen die deze aanvulling mogelijk nog zullen ontvangen in de toekomst.

Vraag 14

Hoeveel ontvingen van het ABP in 2019 een toeslag vanwege samenvallend diensttijd?

Antwoord 14

Hieronder wordt een overzicht van het aantal aanvullingen samenvallende diensttijd op basis van de stand november 2019 gegeven. Het aantal uitkeringen met de aanvulling betreft zowel de aanvulling wegens samenvallende diensttijd tussen twee ABP pensioenen (situatie 1) als samenvallende diensttijd met een pensioen opgebouwd bij een andere pensioenuitvoerder (situatie 2).

Totaal aantal uitkeringen ouderdomspensioen	672.796
Aantal uitkeringen ouderdomspensioen met aanvulling samenvallende diensttijd	195.089
Aantal uitkeringen nabestaandenpensioen	210.899
Waarvan aantal uitkeringen nabestaandenpensioen met aanvulling samenvallende diensttijd	51.986

Vraag 15

Hoeveel mensen hadden in 2019 recht op de toeslag vanwege samenvallende diensttijd, maar ontvingen die toeslag niet?

Antwoord 15

Bij de beantwoording van deze vraag is het wederom relevant om onderscheid te maken tussen de twee in het antwoord op vraag 1 geschetste situaties.

Situatie 1: Beide partners hebben pensioen opgebouwd bij ABP

Uit een eigen onderzoek van ABP is in 2019 gebleken dat circa 6.600 gepensioneerden recht hadden op een aanvulling maar deze nog niet ontvingen. ABP zal de aanvullingen voor deze groep in de komende maanden en uiterlijk voor 1 juli 2020 met terugwerkende kracht toekennen en uitbetalen. Naar de inschatting van ABP is er naast bovengenoemde groep van 6.600, nog een groep van ongeveer 3.500 gepensioneerden die mogelijk ook recht hebben of hadden op deze aanvulling. ABP onderzoekt momenteel welke gepensioneerden uit deze doelgroep van 3.500 ten onrechte geen aanvulling hebben ontvangen. Ook deze gepensioneerden ontvangen de aanvulling alsnog voor 1 juli 2020 met terugwerkende kracht.

Situatie 2: De partner heeft pensioen opgebouwd bij een andere pensioenuitvoerder

ABP weet niet hoeveel deelnemers in het verleden geen aanvulling hebben aangevraagd vanwege samenvallende diensttijd met een pensioen van de partner bij een andere pensioenuitvoerder. ABP heeft de deelnemers hier in het verleden bij de pensioenaanvraag en op relevante momenten daarna steeds op gewezen.

Naar aanleiding van de uitzendingen van Meldpunt MAX over dit onderwerp op 24 januari en 7 februari 2020 heeft ABP circa 4.500 aanvragen voor een aanvulling ontvangen. Uit een eerste analyse blijkt dat het overgrote deel van deze aanvragers de aanvulling voor samenvallende diensttijd op dit moment al ontvangt. Van de overige aanvragers wordt met de grootst mogelijke zorgvuldigheid vastgesteld of er recht bestaat op een aanvulling.

Vraag 16

Kunt u deze vragen een voor een en binnen drie weken beantwoorden?

Antwoord 16

De beantwoording heeft meer tijd in beslag genomen omdat de informatie bij het ABP opgevraagd moest worden.